

Valo- ja äänisuunnittelun laitos

Valo- ja äänisuunnittelun laitos

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman tutkintovaatimukset 2007-2010

Koulutustavoitteet

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman tavoitteena on tukea opiskelijaa kasvamaan taiteilijana, antaa valmiudet valon ja äänen käyttöön ilmaisuvälineenä sekä valo- ja ääni-ilmaisun taiteelliseen suunnitteluun ja perehdyttää valo- ja äänisuunnittelussa sovellettavien taiteiden ja tieteiden perusteisiin.

Koulutusohjelman opetuksessa pyritään korostamaan taiteellisen ennakkosuunnittelun merkitystä; opiskelijan syventymistä valmistettavan teatteri- tai tanssiteoksen maailmoinnin mahdollisimman laajasti. Esittävien taiteiden kenttä on laaja ja esittävä taide on harvoin yksilösuoritus. Tavoitteena on kouluttaa taiteellisesti kunnianhimoisia valo- ja äänisuunnittelijoita, jotka kykenevät toimimaan taiteellisen työryhmän jäseninä.

Teatteritaiteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelma on kaksiportainen. Koulutusohjelmassa suoritettava alempi korkeakoulututkinto on teatteritaiteen kandidaatin tutkinto ja ylempi on teatteritaiteen maisterin tutkinto. Lähtökohtana on, että koulutusohjelmaan hyväksytyllä on oikeus ja tavoite suorittaa maisterin tutkinto. Kandidaatin tutkinto on kuitenkin oltava suoritettuna ennen maisteriopintojen aloittamista.

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman kandidaattiopinnot antavat perusvalmiudet esittävän taiteen valo- tai äänisuunnitteluun. Teatteritaiteen kandidaatin tutkinto on 180 opintopisteen laajuinen, se on mahdollista suorittaa kolmessa vuodessa. Tutkinto koostuu 36 opintopisteen laajuisista perusopinnoista ja 144 opintopisteen laajuisista aineopinnoista. Kandidaatin opinnäyte on portfolio, joka on 6 opintopisteen laajuinen. Opinnäyteportfolion tarkastaa koulutusohjelman professori.

Koulutusohjelman maisteriopinnoissa keskeistä on oman taiteellisen näkemyksen löytäminen. Maisteriopinnot antavat valmiudet oman taiteilijuuden analysointiin, valo- tai äänisuunnitteluun kansainvälisissä tuotannoissa sekä jatko-opintoihin. Teatteritaiteen maisterin tutkinto on 120 opintopisteen laajuinen, se on mahdollista suorittaa kahdessa vuodessa. Maisterin tutkinto koostuu 120 opintopisteen laajuisista syventävistä opinnoista, joista opinnäyte on 30 opintopistettä. Syventävistä opinnoista pakolliset opinnot ovat 70 opintopistettä, vaihtoehtoiset opintojaksot 20 opintopistettä ja vapaavalintaiset opinnot 30 opintopistettä.

Valo- ja äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehdot

Ensimmäisenä opintovuonna valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opiskelija perehtyy sekä valo- että äänisuunnitteluun. Toisena opintovuonna opiskelijat suuntautuvat valosuunnittelun tai äänisuunnittelun opintoihin.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opiskelija laatii ensimmäisen opintovuonna henkilökohtaisen kandidaattiopintoja koskevan opintosuunnitelman. Kolmannen opintovuoden lopulla opiskelija laatii vastaavan suunnitelman koskien maisteriopinnoita. Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) tarkoittaa suunnitelmaa siitä, mitä opintojaksoja ja taiteellisia töitä opiskelija sisällyttää tutkintoonsa ja missä aikataulussa hän opintonsa suorittaa. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman hyväksyy laitoksen johtajan nimeämä opettaja ja se tarkistetaan vuosittain opiskelijan henkilökohtaisen ohjauksen tapaamisessa. Teatterikorkeakoulun tutkintosäännön mukaan opiskelija, jolla ei ole hyväksyttyä henkilökohtaista opintosuunnitelmaa, ei voi osallistua opetukseen eikä häneltä vastaanoteta opintosuorituksia.

Opintojen sisältö

Ensimmäisenä opintovuonna opiskelija tutustuu esittävien taiteiden eri osa-alueisiin, tarinan kertomisen perusteisiin, tilan ja ajan hahmottamiseen, valon ja äänen ominaisuuksiin sekä käyttöön esittävisissä taiteissa. Perusolettamus on, että opintonsa aloittavalla teatteritaiteen ylioppilaalla ei välttämättä ole ammatillista kokemusta tai koulutusta.

Toisena opintovuonna keskeistä on teatteriesityksen valmistamisprosessin oppiminen ja ennen kaikkea taiteellisen työryhmän jäsenenä toimiminen. Opiskelija kehittää ryhmätyötaitojaan ja oppii käyttämään erilaisia valo- ja äänisuunnittelijan apuvälineitä omien ideoidensa ja näkemystensä välittämiseksi muulle taiteelliselle työryhmälle.

Kolmannen vuoden pääsisältönä ovat kandidaatin tutkinnon opinnäyte, portfolio ja produktio, jossa toteutetaan kokonainen teos yhteistyössä muiden Teatterikorkeakoulun laitosten kanssa.

Maisteriopinnoissa neljäntenä ja viidentenä opintovuonna opiskelijalla on laajemmin kuin kandidaattiopinnoissa mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin, kokeiluihin ja erikoistumiseen. Maisterin tutkinnon syventävät opinnot sisältävät 20 opintopisteen verran vaihtoehtoisia opintojaksoja ja 30 opintopisteen verran muita vapaavalintaisia opintoja kuten

assisteeraus, harjoittelut ja taiteelliset työt, jotka valitaan yksilöllisesti. Maisteriopintojen tavoitteena on tukea opiskelijaa löytämään oma taiteellinen identiteettinsä.

Opintojen rakenne

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opetus järjestetään pääosin periodeina. Muusta opetus- ja työskentelyrytmistä poikkeavat eri vuosikurssien yhteiset, läpi lukuvuoden järjestettävät seminaarit ovat keskeinen osa opintoja, samoin kuin koulutusohjelman valo- ja äänisuunnittelun professorien henkilökohtainen ohjaus. Torstaipäivät on varattu seminaareja, teoriaopintoja, laitostapaamisia ja Teatterikorkeakoulun laitosten yhteistä opetusta varten.

Opintojen keskeinen väline on oppimispäiväkirja, jota opiskelija pitää kaikista opintojaksoista, produktioista ja muusta opintoihin liittyvästä työskentelystä. Suoritusmerkinnän saa vasta, kun oppimispäiväkirja on tarkastettu.

Kandidaattiopinnoissa, kolmena ensimmäisenä opintovuonna opiskellaan valmiin aikataulun mukaisesti. Maisteriopintojen neljännen ja viidennen opintovuoden opinnot etenevät opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman ja aikataulun mukaan.

Lukuvuosi on jaettu neljään moduuliin. Maisterin opinnoissa moduuli 1, syyslukukauden alusta syyslomaan painottuu itsenäisiin opintoihin, harjoitteluun ja tuotantoihin. Moduuli 2, syyslomasta syyslukukauden loppuun ja moduuli 3, kevätlukukauden alusta talvilomaan ovat opetuspainotteisia jaksoja, jolloin järjestetään pääsääntöisesti valo- ja äänisuunnittelun opintojaksot. Moduuli 4, talvilomasta kevätlukukauden loppuun painottuu itsenäisiin opintoihin, harjoitteluun ja opinnäytteen tekemiseen.

Opintoihin kuuluu paljon yhteisiä jaksoja Teatterikorkeakoulun koreografi-, dramaturgi- ja ohjaajaopiskelijoiden sekä Taideteollisen korkeakoulun lavastustaiteen opiskelijoiden kanssa. Opetettava taiteenala on voimakkaasti kansainvälinen; sen ei-kielellinen ilmaisu mahdollistaa kulttuurirajat ylittävän taiteen opettamisen ja tutkimuksen. Osa valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opetuksesta on vieraskielistä.

Monia valo- tai äänisuunnittelijan osaamisalueita, kuten valon ja äänen suunnittelumetodien ja perustyövälineiden hallintaa, draamallista ajattelua, ryhmätöitä, kykyä hahmottaa esityksen eri osatekijöitä ja kokonaisuutta, innovatiivisuutta tai kykyä luoda, on mahdollista opiskella vain omakohtaisesti harjoitellen tai kokeillen. Useiden opintojaksosten suoritustapa onkin osallistuminen opetukseen. Tämän lisäksi ohjatun, itsenäisen työskentelyn merkitys kasvaa opetuksessa aloitusvuoden jälkeen.

Opintojen arvostelu

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opinnot arvostellaan numeerisella arvosanalla 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 erittäin hyvä, 5 erinomainen tai arvosanalla hyväksytty / hylätty.

Teatteritaiteen kandidaatin tutkinto, 180 op

VALOSUUNNITTELU

Laitoksen johtoryhmä vahvistaa vuosittain opetusohjelman

opintovuosi	I	II	III	yht.
PERUSOPINNOT	12	11	13	36
Opiskelu- ja ammattitieto				
Perehdyttäminen	1			1
Ammattituntemus		1		1
Työelämään			1	1
Seminaari	2	2	2	6
Teoriaopinnot				
Teatterihistoria I, II ja III	2	2	2	6
Musiikkihistoria I	2			2
Taidehistoria I ja II	2		2	4
Filosofia		2		2
Sähköoppi	2			2
Kieli- ja viestintäopinnot				
Toinen kotimainen kieli		3		3
Englanti		5	5	
Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	1	1	1	3
AINEOPINNOT	48	49	47	144
Oppimispäiväkirja ja henkilökohtainen ohjaus	3	3	3	9
Dramaturgia I ja II	3	2		5
Esitysanalyysi I ja II	2	3		5
Tilaetydi	5			5
Sana-mielikuva-kuva	1			1
Tuotantosuunnittelu		2		2
Produktio			12	12
Opinnäyteportfolio			6	6
Valosuunnittelu				
Johdatus valoon	2			2
Valosuunnittelun tekniset perusteet I ja II	3	3		6
Väriahmotus ja värijärjestelmät	2			2
Tekstistä ideakuvaksi	2			2
Ideakuvasta tilaksi	3			3
Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely I ja II	2		3	5
Presentaatio	1			1
Lavastus valosuunnittelussa		3		3
Klassinen valo		3		3
Taiteellinen ennakkosuunnittelu		6		6
Klassikon ennakkosuunnittelu		2		2
Klassikko		8		8
Digitaalinen luonnostelu		5		5
Liikkuva valo I ja II		3	3	6
Fanfaari			3	3
Valosuunnittelun ja scenografian historia			3	3
Valo ja ääni vastaanäyttelijänä			3	3
Graafiset ohjelmointiympäristöt			3	3
Projisointi			3	3
Äänisuunnittelu				
Kuuntelu ja analyysi	2			2
Äänityö I	3			3
Äänitys ja editointi	2			2
Äänellinen ilmaisu	3			3
Äänen estetiikka I - Äänietydit	5			5
Vapaavalintaiset opinnot	4	6	5	15
YHTEENSÄ	60	60	60	180

Teatteritaiteen kandidaatin tutkinto, 180 op

ÄÄNISUUNNITTELU

Laitoksen johtoryhmä vahvistaa vuosittain opetusohjelman

opintovuosi	I	II	III	yht.
PERUSOPINNOT	12	11	13	36
Opiskelu- ja ammattitieto				
Perehdyttäminen	1			1
Ammattituntemus		1		1
Työelämään			1	1
Seminaari	2	2	2	6
Teoriaopinnot				
Teatterihistoria I, II ja III	2	2	2	6
Musiikkihistoria I ja II	2		2	4
Taidehistoria I	2			2
Filosofia		2		2
Sähköoppi	2			2
Kieli- ja viestintäopinnot				
Toinen kotimainen kieli		3		3
Englanti			5	5
Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	1	1	1	3
AINEOPINNOT	48	49	47	144
Oppimispäiväkirja ja henkilökohtainen ohjaus	3	3	3	9
Dramaturgia I ja II	3	2		5
Esitysanalyysi I ja II	2	3		5
Tilaetydi	5			5
Sana-mielikuva-kuva	1			1
Tuotantosuunnittelu		2		2
Produktio			12	12
Opinnäyteportfolio			6	6
Äänisuunnittelu				
Kuuntelu ja analyysi	2			2
Äänityö I ja II	3	5		8
Äänitys ja editointi	2			2
Äänellinen ilmaisu	3			3
Äänen estetiikka I, II ja III	5	3	6	14
Äänen perusteet		3		3
Äänistudiotyöskentely		3		3
Taiteellinen ennakkosuunnittelu		6		6
Klassikon ennakkosuunnittelu		2		2
Klassikko		8		8
Akustiset äänilähteet		3		3
Fanfaari			3	3
Musiikkidramaturgia ja teatterimusiikki			3	3
Valo ja ääni vastaanäyttelijänä			3	3
Graafiset ohjelmointiympäristöt			3	3
Musiikin äänitys			3	3
Valosuunnittelu				
Johdatus valoon	2			2
Valosuunnittelun tekniset perusteet I	3			3
Väriahmotus ja värijärjestelmät	2			2
Tekstistä ideakuvaksi	2			2
Ideakuvasta tilaksi	3			3
Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely I	2			2
Presentaatio	1			1
Vapaavalintaiset opinnot	4	6	5	15
YHTEENSÄ	60	60	60	180

PERUSOPINNOT

Opiskelu- ja ammattitieto

Perehdyttäminen 05-XXD01

1 op

katso kaikille yhteiset opinnot.

Ammattituntemus 05-VXA011

1 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu erilaisiin ammatillisiin teatteriryhmiin, laitos- ja tanssiteattereihin, niiden ohjelmistoihin, esityksiin ja työskentelyolosuhteisiin sekä alan taiteilijoihin.

Sisältö

Opintojaksolla tutustutaan valo- ja äänisuunnittelijan työhön erilaisissa työskentelyolosuhteissa.

Työelämään 05-XXD03

1 op

katso kaikille yhteiset opinnot.

Seminaari 05-VXA001-003

2 op / opintovuosi

Tavoitteet

Opiskelija oppii analysoimaan omaa ja muiden taiteellista työtä. Hän oppii antamaan ja saamaan palautetta taiteellisesta työstä, harjoittelee taiteellisen työn esittelyä ja kehittää keskustelutaitojaan.

Sisältö

Laitoksen muusta opetus- ja työskentelyrytmistä poiketen läpi lukuvuoden järjestettävissä seminaareissa tarkastellaan valo- ja äänisuunnittelijan taiteilijaidentiteettiä ja sen kehittymistä. Eri vuosikurskien yhteisissä seminaareissa käydään taidekeskustelua ja kuullaan ajankohtaisia esitelmää sekä kokemuksia valo- ja äänisuunnittelijan työstä laitoksen opiskelijoiden, opettajien ja taiteilijavieraiden pitäminä.

Teoriaopinnot

Teatterihistoria I 05-VXA007

2 op

Tavoitteet

Opiskelija harjaantuu pohtimaan teatteria realistisen teatteritradition tarjoamista näkökulmista. Opiskelija hahmottaa, mitä realismilla on eri aikoina teatterissa tarkoitettu, keitä ovat olleet realistisen tradition synnyttäjät, kehittäjät ja uudistajat. Opiskelija kykenee näkemään, minkälaisina piirteinä realismi on esityksissä näkynyt, miten se nykyteatterissa todentuu ja mitkä ovat realismin haasteet. Opiskelija tuntee keskeisten realististen näytelmäkirjailijoiden merkittävimpiä teoksia.

Sisältö

Pääteemana on realistinen teatteritraditio. Perehdytään realismiin ja psykorealismiin taustoihin ja kehittymiseen teatterissa 1870-luvulta lähtien, venäläiseen realismiin, Konstantin Stanislavskiin ja realistiseen näyttelijäntyön metodiikkaan, realismiin Yhdysvalloissa ja ”metodiin” näyttelijäntyössä. Realismia lähestytään ongelmakeskeisesti ja tämän päivän näkökulmasta. Yhteisopetus Teta- ja Väs-laitoksen opiskelijoiden kesken.

Teatterihistoria II 05-VXA012

2 op

Tavoitteet

Opiskelijalle syntyy käsitys teatterillisen teatterin erilaisista ilmentymistä ja lähtökohdista. Hänelle muodostuu omakohtainen suhde keskeisten teatterinuudistajien, erityisesti Antonin Artaud'n ja Bertolt Brechtin ajatteluun ja vaikutuksen sekä näyttelijää ja näyttelemistä sekä ohjaamista koskeviin kamppaileviin käytäntöihin. Opiskelijalla on valmiudet kokeellisen teatterin tärkeimpien muotojen, teatterillisen teatterin ja metateatterillisten ilmiöiden käsittelyyn. Opiskelija tuntee Shakespearen ja 1900-luvun modernin ja postmodernin draaman keskeisimpiä teoksia.

Sisältö

Pääteemana on 1900-luvun teatterillinen teatteri mutta teatterillisuutta ja antirealismia lähestytään myös commedia dell'artesta ja Shakespearen ajan teatterista käsin. Opiskelija perehtyy Bertolt Brechtin eepiseen teatteriin. Tutustutaan auteur-ohjaaja -ajatteluun ja se kehittymiseen teatterissa. Moderni fyysinen teatteri on keskiössä, mutta kurssilla käsitellään myös fyysisen teatterin vaikuttajan Vsevolod Meyerholdin biomekaniikkaa sekä ylipäättänsä näyttelijäntyötä koskevaan ruumiin ja mielen, ulkoisen ja sisäisen suhdetta koskevia erilaisia näkemyksiä. Pohditaan ajattelua nykyteatterin ja oman työn kannalta. Yhteisopetus Teta- ja Väs-laitoksen opiskelijoiden kesken.

Teatterihistoria III 05-VXA013

2 op

Tavoitteet

Opiskelijalle syntyy käsitys teatterin ritualistisesta ja myyttisistä perustasta sekä teatterin merkityksestä rituaalina ja yhteisönsä ilmauksena. Opiskelijaa tuntee erilaisia kokeellisen teatterin yrityksiä luoda ritualistista tai myyttistä pyhää teatteria. Opiskelija tutustuu aasialaisiin teatteritraditioihin. Tavoitteena on antaa avaimia tarkastella nykyteatteria ja hahmottaa omaa tekemistä ritualistisen aspektin kautta.

Sisältö

Perehdytään antiikin Kreikan ja Rooman teatteriin, keskeisiin näytelmiin, teorialukuihin ja mytologiaan. Perehdytään Antonin Artaud'n sekä Jerzy Grotowskin ajatteluun sekä myöhempiin ritualistisen teatterin tekijöihin töihin ja aasialaisen teatterin perusteisiin. Yhteisopetus Teta- ja Väs-laitoksen opiskelijoiden kesken.

Musiikkihistoria I 05-VXA009

2 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu eurooppalaisen musiikin eri tyyli- ja aikakausien sävellysmetodeihin ja muotoajatteluun.

Sisältö

Opintojaksolla keskitytään 1900-luvun eri yhteistaideteosten ideoiden havainnointiin ja analyysiin mm. elokuvaan, tanssiteoksiin ja pienoisoopperoihin, joissa on käytetty musiikkia dramaturgisesti erityisen kiinnostavalla tavalla.

Musiikkihistoria II 05-VXA014

2 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu nykymusiikin eri tyyli- ja aikakausien sävellysmetodeihin ja muotoajatteluun sekä soittimellisiin ratkaisuihin.

Sisältö

Opintojaksolla keskitytään lähinnä uusimpaan nykymusiikkiin myös populaarimusiikin alueelta. Kuunneltujen teosten ominaisuuksia analysoidaan ryhmässä keskustelemalla.

Taidehistoria I 05-VXA010

2 op

Tavoitteet

Opiskelija kehittää taiteen alueiden ja aikakausien tuntemustaan. Lisäksi hän oppii tunnistamaan, luonnehtimaan ja ajoittamaan tyylikaudet, keskeisimmät teokset ja taiteilijat.

Sisältö

Opintojaksolla keskitytään eurooppalaisen taiteen historiaan. Kurssi auttaa opiskelijaa hahmottamaan taiteen historiallista ja kulttuurista erityisyyttä.

Taidehistoria II 05-VXA015

2 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii ymmärtämään kuvataiteen traditioita ja tunnistamaan sen historialliset vaiheet sekä niihin liittyviä teoksia ja taiteilijoita.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään maailman taiteen historiaan painottaen erityisesti nykytaidetta. Opitaan hallitsemaan nykytaiteen historia laajasti. Kehitetään opiskelijan teoreettista ja analyttistä ajattelua.

Filosofia 05-VXA005

2 op

Tavoitteet

Opiskelija hallitsee filosofisten päätraditioiden – esimerkiksi platonisen ja aristoteelisen perinteen – perusteet ja eroavaisuudet. Opiskelija saa yleiskuvan filosofisesta ajattelusta ja siitä, miten kukin voi kehittää kykyään käsitteellisesti ja kokemuksellisesti jäsentää omaa elämämaailmaansa ja maailmankatsomustaan. Opiskelija perehtyy keskeisiin tieto- ja todellisuuskäsityksiin ihmisen, yhteiskunnan ja luonnon tarkastelussa sekä niitä koskeviin olennaisiin länsimaisen filosofian historiallisiin käsityksiin. Opiskelija tutustuu filosofiseen nykykeskusteluun sekä nykyjulkisuuden ja median analyysiin.

Sisältö

Opintojakso sisältää länsimaisen filosofian perusteet antiikin filosofiasta nykypäivään.

Opintojaksolla painotetaan keskustelujen merkitystä; tarkastelua voidaan keskittää ja syventää osallistujien erityisten intressien mukaan.

Sähköoppi 05-VXA006

2 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii sähkötekniikan perusteet ja saa valmiudet selvittää itsenäisesti tavallisimmista vahvavirtaverkkoon liittyvistä valo- ja äänijärjestelmien vikatilanteista.

Sisältö

Opiskelija perehtyy valo- ja äänisuunnittelijan työssä keskeisiin sähköisiin komponentteihin, mittaustekniikkaan ja sähköturvallisuusmääräyksiin.

Kieli- ja viestintäopinnot

Toinen kotimainen kieli 05-XXA03/05

3 op

katso kaikille yhteiset opinnot.

Englannin kieli 05-XXA01-02

5 op

katso kaikille yhteiset opinnot.

Tieto- ja viestintätekniikan opinnot 05-XXB01-03

1 op / opintovuosi

katso kaikille yhteiset opinnot.

AINEOPINNOT

Oppimispäiväkirja ja henkilökohtainen ohjaus 05-VXH051-053

3 op / opintovuosi

Tavoitteet

Opiskelija rakentaa aktiivisesti omaa käsitystään opiskeltavista asioista ja tehdystä työstä sekä oppii arvioimaan omaa oppimistaan. Oppimispäiväkirjan kirjoittaminen tukee tietopohjan rakentumista ja kokonaiskuvan muodostumista.

Opiskeltaviin asioihin muodostuu henkilökohtainen näkemys.

Opiskelijalle syntyy kokonaiskuva opintojen aikana tapahtuneesta kehityksestä, sekä mielikuva tulevaisuuden tarpeista ja tekemisen suunnasta. Opiskelija voi päiväkirjansa pohjalta tehdä presentaatioita ja ylläpitää portfolioa.

Sisältö

Ensimmäisenä opintovuonna opiskelija laatii henkilökohtaisen kandidaatin tutkinnon opintosuunnitelman (HOPS), jota tarkistetaan vuosittain.

Opiskelija pitää oppimispäiväkirjaa kaikista kursseista ja muusta työskentelystä koko opintojen ajalta. Jatkuvasti pidettävässä oppimispäiväkirjassa vastataan kysymyksiin: Mitä opin? Mitä jäi epäselväksi? Mitä pohdin ja mitä oppimani tieto merkitsee itselleni?

Opintojaksoista ja produktioista saa suoritusmerkinnät ja arvostelun vasta, kun oppimispäiväkirja kyseiseltä osuudelta on tarkastettu. Päiväkirjan tarkastaa suuntautumisvaihtoehdon professori, tai hänen nimeämänsä henkilö. Opettajat voivat seurata päiväkirjaa omien opintojaksojensa osalta.

Dramaturgia I 05-VXH001

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii tunnistamaan aristoteelisen draamakäsitteistön mukaisia piirteitä eri teoksissa. Lisäksi hän oppii analysoimaan eri teoksia ja niiden eroavaisuuksia aristoteelisen draamakäsityksen pohjalta.

Sisältö

Opiskelija perehtyy aristoteelisen draaman peruskäsitteisiin sekä muihin draaman peruskäsitteisiin. Opintojakso alkaa Teatterikorkeakoulun ohjaaja- ja näyttelijäopiskelijoiden kanssa yhteisellä Dramaturgian perusteet -jaksolla.

katso Teatterikorkeakoulun yhteiset opinnot.

Dramaturgia II 05-VXH002

2 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii tunnistamaan erilaisten draamakäsitteistöjen mukaisia piirteitä eri teoksissa. Lisäksi hän oppii analysoimaan teoksia ja niiden eroavaisuuksia erilaisten draamakäsitysten pohjalta.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään esimerkiksi eppisten draamamuotojen peruskäsitteisiin ja niiden historiallisiin taustoihin sekä syntyhistoriaan.

Esitysanalyysi I 05-VXH004

2 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii katsomaan analyttisesti erilaisia esityksiä ja näyttämöteoksia. Hän oppii erittelemään näyttämöteosten sisältöä ja toteutusta erityisesti valon, äänen ja tilaratkaisujen näkökulmasta sekä suullisesti että kirjallisesti.

Sisältö

Opintojaksolla katsotaan erilaisia esityksiä ja analysoidaan sekä kirjallisesti että suullisesti niiden osatekijöitä.

Esitysanalyysi II 05-VXH005

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää esityksen eri osa-alueiden ominaislaatua, suhdetta toisiinsa ja merkitystä kokonaisuuden kannalta. Opiskelija harjaantuu katsomaan analyttisesti erilaisia esityksiä ja osaa analysoida omaa elämystään ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija kehittää omaa teatterinäkemyksensä, osaa ilmaista ymmärrettävästi ja perustellusti omia näkemyksiään sekä kuunnella toisia.

Sisältö

Seminaari, jossa katsotaan esityksiä, tehdään erilaisia harjoitustehtäviä ja analyysejä ja keskustellaan. Yhteisopetus ohjaaja-, dramaturgi- ja valo- ja äänisuunnittelijaopiskelijoiden kanssa.

Tilaetydi 05-VXH009

5 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy tilalähtöiseen teosajatteluun sekä oman tilakokemuksensa havainnointiin. Hän tutustuu erityisesti valon ja äänen mahdollisuuksiin tilailmaisussa.

Sisältö

Opetuksessa perehdytään tilan hahmottamiseen kuvallisen ja äänellisen ilmaisun kautta. Kurssin päätteeksi opiskelijat valmistavat pienryhmissä työpajatyöskentelynä omat harjoitustyönsä.

Sana - mielikuva - kuva 05-VXH008

1 op

Tavoitteet

Tavoitteena on dramaturgin, ohjaajan, lavastajan, pukusuunnittelijan, valosuunnittelijan ja äänisuunnittelijan yhteisen työkielen etsiminen.

Sisältö

Opintojaksolla valmistetaan erilaisista lähtökohdista (esimerkiksi kuvat, tekstimateriaalit, tila, ääni) ryhmätyönä pienimuotoisia demonstraatioita ja keskustellaan niistä syntyvistä vaikutelmista tekijöille ja katsojille. Ryhmäkeskusteluissa analysoidaan esitysten syntyprosesseja ja pohditaan eri osatekijöiden merkityksiä kokonaisuuden syntymiseen. Yhteisopetus ohjaaja-, dramaturgi-, valo- ja äänisuunnittelija-, lavastus- ja pukusuunnittelijaopiskelijoiden kanssa.

Tuotantos suunnittelu 05-VXH010

2 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii valo- ja äänisuunnittelijan työssä välttämättömiä tuotannollisia perustaitoja. Hän perehtyy talousarvion, tarjouspyyntöjen, tarjosten ja sopimuksen kirjoittamiseen, tarjouksen laskentaan sekä tuotantoaikataulun laatimiseen.

Sisältö

Opintojaksolla opiskellaan valo- ja äänisuunnittelijan työhön suoranaisesti ja välillisesti liittyviä tuotannollisia asioita. Lisäksi käydään läpi esittävää taidetta koskevaa tekijänoikeuslainsäädäntöä, työehtosopimuksen perusteita (työsopimukset) sekä apurahakäytäntöjä niin, että opiskelija oppii hankkimaan näistä itsenäisesti lisätietoa ja seuraamaan alan kehitystä.

Kolmannen opintovuoden produktio 05-VXH050

12 op

Tavoitteet

Opiskelija tekee itsenäisen taiteellisen työn valo- tai äänisuunnittelijana. Produktiotyössä hän tutustuu eri ammattiryhmien tehtäviin ja toimintaan sekä harjoittelee ryhmätyöskentelyä suunnittelu-, harjoitus- ja esitystilanteissa.

Sisältö

Kolmannen opintovuoden produktioksi hyväksytään laitoksen professorin kanssa etukäteen sovittu taiteellinen työ ja/tai sen suunnitelma. Laitos suosittelee, että produktio olisi valo- tai äänisuunnittelu Teatterikorkeakoulun tuotantoon. Produktiosta laaditaan raportti ja produktio esitellään seminaarissa. B-tuotannot kevätlukukaudella moduulissa 4, neljä valosuunnittelun ja neljä äänisuunnittelun opiskelijaa.

Kandidaatin tutkinnon opinnäyteportfolio 05-VXÖ001

6 op

Tavoitteet

Opiskelija kokoaa taiteellisista opinnoistaan ja töistään portfolio, joka esittelee monipuolisesti häntä valo- tai äänisuunnittelijana.

Sisältö

Portfolio on kandidaatin tutkinnon opinnäyte. Opiskelija voi valita haluamansa portfolioon muodon. Laitos suosittelee, että opiskelija valmistaa digitaalisen portfolioon. Portfolio esitellään seminaarissa.

Kypsyysnäyte 05-VXÖ002

Ennen kandidaatin tutkinnon opinnäytteen hyväksymistä opiskelijan on suoritettava kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen aihepiiriin sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kun opiskelija on osoittanut suomen tai ruotsin kielen taidon kandidaatin tutkintoa varten, hänen ei tarvitse osoittaa sitä enää maisterin tutkintoa varten.

Katso tarkempi kuvaus ja ohjeet: <http://www2.teak.fi/Saadon/Opinto/Opinnayteohje.htm>

Vapaavalintaiset opinnot (05-vxv000)

Opiskelija voi liittää valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman kandidaattiopintoihin yhteensä 15 opintopisteen verran vapaavalintaisia opintoja. Opiskelija koostaa vapaavalintaiset opintonsa valo- ja äänisuunnittelun laitoksen, muiden Teatterikorkeakoulun laitosten tai kotimaisten oppilaitosten opintojaksoista tai Teatterikorkeakoulun yhteisistä opinnoista.

VALOSUUNNITTELU

Ensimmäisen vuoden valosuunnittelun opintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy valon olemukseen, valosuunnittelijan erilaisiin työskentelytapoihin, valosuunnittelun perusteisiin sekä siinä käytettävään teknologiaan.

Myös äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehtoon sisältyy ensimmäisenä opintovuonna Valosuunnittelu I, 15 opintopisteen kokonaisuus.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Johdatus valoon 05-VXLo01

2 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu valon käyttäytymiseen ja valon keinoihin pienoismallityöskentelyn ja "esineatterin" avulla. Opiskelija oppii tunnistamaan valon laatuja ja puhumaan valosta.

Sisältö

Opintojaksolla toteutetaan kahdentyyppisiä tehtäviä. Pienoismallitehtävässä muokataan valon avulla annettua tilaa. Valostudioissa valaistaan esinettä ja haetaan sen luonteeseen muutosta valon avulla. Harjoituksia on useita ja kaikki harjoitukset puretaan opettajan ja ryhmän kanssa.

Valosuunnittelun tekniset perusteet I 05-VXLo02

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii käyttämään itsenäisesti perinteistä teatterivalokalustoa ja perehtyy turvalliseen työskentelyyn.

Sisältö

Ensimmäisellä viikolla perehdytään perinteisiin teatterin valonheitintyyppisiin ja niiden oikeaan käyttötapaan. Työturvallisuus -jaksolla käydään läpi työturvallisuuslainsäädäntöä ja näyttämöripustamisen perusteita. Opiskelija oppii kokoamaan omatoimisesti valojärjestelmän ja käyttämään sitä turvallisesti valolaboratoriossa. Toisella viikolla opiskelija oppii käyttämään ainakin yhtä tietokonevalopöytää sekä analogisia ja digitaalisia himmentimiä valopöytään kytkettyinä.

Värihahmotus ja värijärjestelmät 05-VXLo04

2 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu keskeisiin värin teoreetikkoihin kuten Goethe ja Albers, valon värioppiin, CIE-värikarttaan, värien näkemiseen, väriämpötilaan sekä värien vuorovaikutukseen.

Sisältö

Opiskelija perehtyy värien käyttöön sommittelussa ja värijärjestelmiin mm. Albersin elämyksellisen menetelmän avulla.

Tekstistä ideakuvaksi 05-VXLo05

2 op

Tavoitteet

Opiskelija saa välineitä valosuunnittelutyön aloittamiseen ja oppii keskustelemaan suunnittelutyöstä.

Sisältö

Opintojakso on ensimmäinen osa kokonaisuudesta, jossa opiskelija tekee taiteellisen ennakkosuunnittelun annettuun tekstiin. Opiskelija purkaa ja analysoi näytelmätekstiä annetuilla välineillä. Opiskelija hakee ja tuottaa suunnittelun pohjaksi ideamateriaalia, keskustelee opettajan kanssa teoksen sisällöstä ja omista lähestymistavoistaan. Lopputuloksena on ideakuvia seuraavaa kokonaisuutta varten.

Ideakuvasta tilaksi 05-VXLo06

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii perusteet näyttämötilan suunnittelun lainalaisuuksista huomioiden esityksen toiminnallisia ja valaistuksellisia mahdollisuuksia. Opiskelija oppii pienoismallin rakentamisen mittakaavaan.

Sisältö

Opiskelija harjoittelee aikaisemmin käsitellyn tekstin ja ideamateriaalin pohjalta visuaalista kokonaisuunnittelua, luonnosten ja pienoismallien tekemistä. Lopputuloksena on pienoismalli.

Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely I 05-VXLo07

2 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii muuttamaan valoidet toteuttamiskelpoiseksi valaistussuunnitelmaksi.

Sisältö

Opintojaksolla valoidat puretaan valonheittimillä toteutettaviksi valojärjestelmiksi. Tarvittavien heitinten lukumäärät ja kattavuudet ratkaistaan graafisesti. Lopputuloksena on heitinkartta ja muut suunnitteludokumentit.

Presentaatio 05-VXL008

1 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii käyttämään pienoismallia valosuunnittelun apuvälineenä. Opiskelija opettelee esittämään ideansa yleisölle ja keskustelemaan siitä.

Sisältö

Opiskelija tekee valotilanteita aiemmin rakentamaansa pienoismalliin. Valotilanteet kuvataan digitaaliseen muotoon. Opiskelija valmistaa ideakuvista, luonnoksista ja pienoismallin valokuvista presentaation. Presentaatioissa kootaan Tekstistä ideakuvaksi -Opintojaksolla alkanut kokonaisuus.

Valosuunnittelu II

Toisen vuoden valosuunnittelun opintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy dramaturgisten rakenteiden hahmottamiseen ja ajattelun kehittämiseen ja sitä kautta tapahtuvaan draamallisen visuaalisen rakenteen ja näkemyksen luomiseen. Opiskelija aloittaa itsenäisen ammattimaisen työskentelyn. Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Valosuunnittelun tekniset perusteet II 05-VXM001

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy perinteisistä teatterivalonheittimistä poikkeavan valokaluston käyttöön, vuokratkaluston erikoisvaatimuksiin, efektilaitteisiin, erilaisiin savuihin ja valaistusjärjestelmän suunnitteluun.

Sisältö

Ensimmäisellä viikolla tutustutaan alan uutuuksiin, klassisiin teatteritrikkeihin, efektilaitteisiin ja savukoneisiin. Toisella viikolla vierailaan edistyneitä tekniikkaa käyttävissä esitystilaisissa ja vuokrafirmoissa. Opintojaksolla perehdytään myös järjestelmäsunnitteluun, DMX ja ethernet -verkon suunnitteluun ja rakentamiseen.

Lavastus valosuunnittelussa 05-VXM002

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy lavastuksessa käytettävien tekniikoiden ja materiaalien valolle tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Sisältö

Opintojaksolla esitellään tyypilliset teatterissa käytettävät projisointi-, puoliläpäisevät, kiiltävät, heijastavat ja heijastamattomat materiaalit sekä tutkitaan valon ja projisoidun kuvan käyttäytymistä niissä. Opintojaksolla kokeillaan erilaisia pintakäsittelytekniikoita, maalataan valolla muokattava fondi ja käydään läpi palokyllästystekniikat. Kurssi päättyy demoon, jossa yhdistyy erilaisten lavastamateriaalien ja valon käyttö.

Klassinen valo 05-VXM003

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy klassisen puheteatterin valosuunnittelun erityispiirteisiin, kuten huonelavastuksen, kurkistusluukunäyttämön ja pitkien katsomisetäisyyksien aiheuttamiin vaatimuksiin.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään valosuunnittelun teorioihin. Työryhmissä kokeillaan teorioita käytännössä sekä analysoidaan klassikkonäytelmiä valosuunnittelun kannalta.

Taiteellinen ennakkosuunnittelu 05-VXM005

6 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii hahmottamaan esityksen osatekijöitä ja taiteellista kokonaisuutta sekä tutustuu kollektiiviseen suunnitteluprosessiin. Opiskelija oppii valosuunnittelijana kommunikoimaan työryhmässä teoksen sisällöistä ja niihin liittyvistä ratkaisuista eri alueiden edustajien kanssa.

Sisältö

Ohjaaja-, dramaturgi-, lavastaja-, pukusuunnittelija- sekä valo- ja äänisuunnittelijaopiskelijoiden yhteinen työpaja, jossa työryhmissä työstetään näytelmä valmiiksi taiteelliseksi ennakkosuunnitelmaksi. Valitun näytelmän pohjalta työryhmät hahmottavat yhdessä löytämänsä sisällöllisen tulkinnan pohjalta esityksen kokonaisuuden ja ratkaisevat niin dramaturgiaan, lavastukseen, puvustukseen, valoon, ääneen ja niiden kuljetukseen esityksessä liittyvät asiat. Työryhmätyöskentelyssä edetään kohti ryhmäkohtaista demoa.

Klassikon ennakkosuunnittelu 05-VXM004

2 op

Tavoitteet

Klassikon ennakkosuunnitelman laatiminen yhteistyössä muun työryhmän kanssa.

Sisältö

Opiskelija tekee valosuunnitelman valittuun klassikkonäytelmän näytökseen tai vastaavaan rajattuun kokonaisuuteen.

Opiskelija tekee suunnittelutyötä yhdessä ohjaaja-, lavastaja-, pukusuunnittelija- ja äänisuunnittelijaopiskelijoiden kanssa ja käy suunnitelman läpi ohjaavan opettajan kanssa.

Klassikko 05-VXM007

8 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii toteuttamaan pienimuotoisen valosuunnitelman näyttämölle. Opiskelija kykenee rakentamaan kaikkien työryhmässä olevien kanssa yhteisen näkemyksen, jossa esityksen kokonaisuuteen liittyvät ratkaisut tukevat tulkintaa.

Sisältö

Opintojaksolla tutustutaan klassikkonäytelmiin ja perehdytään niiden muotoon, rakenteisiin ja sisältöön. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa valaistuksen klassikkonäytelmän näytökseen tai vastaavaan rajattuun kokonaisuuteen ja esittelee teoksen seminaarissa.

Jako sisältää itsenäistä työtä taiteellisen työryhmän jäsenenä äänisuunnittelijoiden, ohjaajien, lavastajien, pukusuunnittelijoiden ja näyttelijöiden kanssa, mutta jokaisella harjoitusviikolla puretaan tehty työ ohjaavan opettajan kanssa palautteineen ja korjausehdotuksineen. C-tuotannot kevätlukukaudella moduulissa 3, neljä valosuunnittelun opiskelijaa.

Digitaalinen luonnostelu 05-VXM011

5 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy digitaalisen 3D-mallintamisen perusteisiin, materiaalien ja valaistuksen muokkaamiseen valosuunnittelijan ennakkosuunnittelun ja luonnostelun välineenä. Lisäksi opiskelija oppii 3D-terminologiaa ja käsitteistöä.

Sisältö

Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin 3D-ohjelmiin ja 3D-ajatteluun. Lisäksi tutustutaan ainakin yhden jaksolla käytettävän suunnitteluohjelman käyttöliittymään, kappaleiden piirtämiseen ja muokkaamiseen, pintamateriaaleihin, valoihin, kameratyökaluun ja rendaukseen.

Liikkuva valo I 05-VXM010

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu liikkuvien valojen toimintaan ja ohjelmoinnin periaatteisiin.

Sisältö

Opiskelija tutustuu liikkuvien valojen ominaisuuksiin, käsitteisiin, kaluston valintakriteereihin, ohjelmoinnin perusteisiin ja offline-editoreihin.

Valosuunnittelu III

Kolmantena opintovuonna opiskelija syventää tietojaan taiteellisteknisillä valosuunnittelun osa-alueilla. Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Fanfaari 05-VXN008

3 op

Tavoitteet

Opiskelija opiskelee käytännönläheisesti artikulointia sekä vuorovaikuttamista omalla välineellään esiintymistilanteessa. Tarkoituksena on soveltaa työskentelyssä aiemmin opittuja taitoja sekä esiintymistilanteen ja sen yhteisen valmistamisen lainalaisuuksia.

Sisältö

Opintojaksolla valmistetaan yhteisesti työpajamuotoisen työskentelyn avulla pienimuotoinen auditiivis/visuaalinen esitys. Opiskelijat toimivat esiintyvän ryhmän jäseninä. Opintojakso päättyy yleisölle avoimeen esitykseen.

Valosuunnittelun ja skenografian historia 05-VXN010

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy länsimaisen ja suomalaisen valosuunnittelun ja skenografian historiaan ja kehitykseen.

Sisältö

Opiskelija tutustuu esittävän taiteen valaistuksen ja skenografian tärkeimpiin kehitysvaiheisiin ja vaikuttajiin sekä tutkitaan taidehistoriallisten, teknisten ja yhteiskunnallisten tekijöiden vaikutusta teatterin visuaalisuuteen.

Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely II 05-VXNo09

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii käyttämään tietokoneavusteista valosuunnitteluohjelmaa.

Sisältö

Opintojaksolla piirretään valokartta ja laaditaan muut suunnitteludokumentit käyttäen avuksi Cad-ohjelman valosovellusta tai erityistä valokartan piirto-ohjelmaa. Valonheitinten sijoittelua, valon kattavuutta ja heitinten lukumäärää tarkastellaan ohjelmassa. Opintojaksolla käydään läpi Cad-piirtämisen teatteriin liittyviä konventioita sekä tietojen siirtämistä sähköisessä muodossa eri ohjelmien välillä.

Valo ja ääni vastaanäyttelijänä 05-VXNo11

3 op

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on kehittää ja luoda valo- ja äänisuunnittelijan, ohjaajan ja näyttelijän kommunikointia harjoitustilanteessa. Opiskelija opettelee näkemään ja erittelemään erilaisten muutosten (esiintyjä, valo, ääni) vaikutuksia kohtauksessa tai sen osissa. Lisäksi opiskelija kehittää ryhmätyötaitojaan sekä ymmärrystä eri osa-alueiden työskentelyyn.

Sisältö

Opintojaksolla valosuunnittelija-, äänisuunnittelija-, ohjaaja- ja näyttelijäopiskelijat perehtyvät harjoitustilanteessa valon ja äänen sekä esiintyjän vuorovaikutukseen kohtausharjoittein.

Graafiset ohjelmointiympäristöt 05-VXNo07

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii Max/Msp ja Jitter -ohjelmoinnin perusteet ja saa perusedellytykset ohjelmointiympäristön itsenäiseen opiskeluun.

Sisältö

Tutustutaan laiteohjaukseen audio- ja videotyöskentelyyn tarkoitettuun graafiseen ohjelmointiympäristöön ja sillä työskentelyyn.

Projisointi 05-VXNo03

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy optisen suurtehoprojisoinnin teoriaan ja käytäntöön sekä erilaisiin projisoinnissa käytettäviin tekniikoihin. Opiskelija tutustuu projisoinnin historiaan sekä perinteisiin dianmaalaustekniikoihin ja tietokoneavusteiseen diojen valmistamiseen.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään projisointiin lavastuksen lisänä tai korvaajana. Lisäksi tarkastellaan projisoinnin keskeisiä vaikutuksia valosuunnitteluun.

Liikkuva valo II 05-VXNo04

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy liikkuvan valon estetiikkaan ja ohjelmointiin.

Sisältö

Opintojaksolla analysoidaan liikkuvan valon käyttöä ja dramaturgiaa teatteri- ja tanssiesityksissä. Työpajassa ohjelmoidaan aikakoodiin sidottu kokonaisuus liikkuville valoille. Kurssin lopussa on demo.

ÄÄNISUUNNITTELU

Ensimmäisenä opintovuonna opiskelija perehtyy sekä valo- että ääni-ilmaisuun. Opiskelija tutustuu esittävien taiteiden eri osa-alueisiin, tarinan kertomisen perusteisiin, tilan ja ajan hahmottamiseen, valon ja äänen ominaisuuksiin sekä käyttöön esittävässä taiteessa. Perusolettamus on, että opintonsa aloittavalla teatteritaiteen ylioppilaalla ei välttämättä ole ammatillista kokemusta tai koulutusta.

Pidempikestoiset, omaehtoista työskentelyä vaativat Äänen estetiikka-jaksot alkavat jo ensimmäisenä vuonna Äänietydeillä ja laajenevat ja kohdentuvat tarkemmin, opiskelijoiden henkilökohtaisten tarpeiden mukaan seuraavina vuosina.

Toisena opintovuonna opiskelija keskittyy joko valo- tai äänisuunnitteluun. Opinnoissa keskeistä on teatteriesityksen valmistamisprosessin oppiminen ja ennen kaikkea taiteellisen työryhmän jäsenenä toimiminen. Opiskelija kehittää ryhmätöytäitojaan ja oppii käyttämään erilaisia äänisuunnittelijan apuvälineitä omien ideoidensa ja näkemystensä välittämiseksi muulle taiteelliselle työryhmälle.

Kolmannen vuoden keskeisenä aiheena on äänellä esiintyminen ja esittäminen. Pääsisältönä ovat kandin opintojen opinnäyte, portfolio ja produktio, jossa toteutetaan kokonainen teos yhteistyössä muiden laitosten kanssa sekä Äänen estetiikka III, jonka aikana tutkitaan ja syvennetään ääni-ilmaisuuden eri alueita.

Kandidaattiopinnoissa kolmena ensimmäisenä opintovuonna opiskellaan valmiin aikataulun mukaisesti. Maisteriopintojen neljännen ja viidennen opintovuoden opinnot etenevät opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman ja aikataulun mukaan.

Neljäntenä ja viidentenä opintovuonna äänisuunnittelun opiskelijalla on laajemmin kuin kandidaattiopinnoissa mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin, kokeiluihin ja erikoistumiseen. Äänen estetiikka IV keskittyy äänitaiteen tuntemuksen syventämiseen ja oman äänellisen ajattelun laajentamiseen. Äänen estetiikka V rakentuu opiskelijan itsensä määrittelemästä tutkimus- ja toteutusjaksosta.

Maisterin tutkinnon syventävät opinnot sisältävät 50 opintopisteen verran vaihtoehtoisia opintojaksoja ja muita vapaavalintaisia opintoja, myös assisteeraus, harjoittelut ja taiteelliset työt valitaan yksilöllisesti. Maisteriopintojen tavoitteena on tukea opiskelijaa löytämään oma taiteellinen identiteettinsä.

Opintoihin kuuluu paljon yhteisiä jaksoja Teatterikorkeakoulun koreografi-, dramaturgi- ja ohjaajaopiskelijoiden sekä Taideteollisen korkeakoulun lavastustaiteen opiskelijoiden kanssa. Opetettava taiteenala on voimakkaasti kansainvälinen; sen ei-kielellinen ilmaisu mahdollistaa kulttuurirajat ylittävän taiteen opettamisen ja tutkimuksen. Osa valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opetuksesta on vieraskielistä.

Monia äänisuunnittelijan osaamisalueita, kuten äänen suunnittelumetodien ja perustyövälineiden hallintaa, draamallista ajattelua, ryhmätöytäitoja, kykyä hahmottaa esityksen eri osatekijöitä ja kokonaisuutta, innovatiivisuutta tai kykyä luoda, on mahdollista opiskella vain omakohtaisesti harjoitellen tai kokeillen. Useiden opintojaksojen suoritustapa onkin osallistuminen opetukseen. Tämän lisäksi ohjatun, itsenäisen työskentelyn merkitys kasvaa opetuksessa aloitusvuoden jälkeen.

Opintojen keskeinen väline on oppimispäiväkirja, jota opiskelija pitää kaikista kurseista, produktioista ja muusta opintoihin liittyvästä työskentelystä. Suoritusmerkinnän saa vasta, kun oppimispäiväkirja on tarkastettu.

Äänisuunnittelu I

Ensimmäisen vuoden äänisuunnittelun opintojen tavoitteena on, että opiskelija saa perustuntuman ääneen ilmiönä sekä kehittää auditiivista havainnointikykyään ja ajatteluaan. Opiskelija tutustuu äänisuunnittelijan työhön ja ääneen dramaturgisena välineenä sekä oppii perustiedot audiolaitteista ja yksinkertaisten järjestelmien hallinnasta ja käytöstä.

Myös valosuunnittelun suuntautumisvaihtoon sisältyy ensimmäisenä opintovuonna Äänisuunnittelu I, 15 opintopisteen kokonaisuus.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Kuuntelu ja analyysi 05-VXR001

2 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii havainnoimaan ääniympäristöä ja erittelemään kuulemaansa.

Sisältö

Opiskelija tutustuu ympäröivän äänimaailman ja äänellisen ilmaisun eri osa-alueiden kuunteluun ja arviointiin sekä auditiivisesti että teknislaadullisesti. Kurssin aikana tutustutaan erilaisiin lähestymistapoihin ja terminologioihin keskusteltaessa yksittäisistä äänitapahtumista ja kokonaisista teoksista.

Äänityö I 05-VXR003

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy sähköisen äänenkäsittelyn perusominaisuuksiin ja äänen siirtoon sähköisessä muodossa sekä oppii ymmärtämään alan sanastoa ja käsitteitä. Opiskelija tutustuu yleisimpiin sähköisiin äänenhallintalaitteisiin: äänilähteisiin, erilaisiin muokkausvälineisiin sekä äänentoistojärjestelmiin. Opiskelija oppii yksinkertaisen laitteiston toimintaperiaatteet sekä soveltamaan tietojaan käytännön tilanteissa.

Sisältö

Opiskelija tutustuu erilaisten laitteiden toimintaan sekä teoriassa että käytännön harjoituksin. Opintojakson lopuksi suoritetaan käytännön koe.

Äänitys ja editointi 05-VXR004

2 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu äänen erilaisiin tallennusmahdollisuuksiin niin kiinteällä kuin liikuteltavalla kalustolla, eri mikrofoni- ja tallennusvälineisiin sekä äänittämiseen liittyvään ennakkotyöhön. Opiskelija harjoittelee yksinkertaisen äänityöaseman toimintaa ja käyttöä.

Sisältö

Opiskelija perehtyy yksinkertaisen äänityslaitteiston käyttöön. Työpareittain tehdään äänityksiä ja suoritetaan niihin liittyviä harjoitustöitä. Kurssin lopuksi toteutetaan ääniteos.

Äänellinen ilmaisu 05-VXR005

3 op

Tavoitteet

Opiskelija syvennyy erilaisten jännitteiden ja tunnelmien luomiseen äänen ja musiikin avulla.

Toteutustapa

Sisältö

Opiskelijat työskentelevät ryhmänä studiossa synnyttäen ääntä ja musiikkia annettujen tehtävien ja kuvamateriaalin pohjalta.

Äänen estetiikka I - Äänietydit 05-VXR006

5 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu äänidramaturgisiin lähestymistapoihin suhteessa tekstiin ja äänellisen ilmaisun muotoihin.

Sisältö

Opiskelija valmistaa äänietydin. Lähtökohtana ei ole uusien ääniteknikoiden oppiminen, vaan teoksen toteutus. Lopullinen äänietydi toteutetaan teoksen vaatimassa muodossa esimerkiksi tallenne tai elävä esitys. Työskentely-ympäristö valitaan teoksen tarpeiden ja tekijöiden osaamisen perusteella.

Äänisuunnittelu II

Toisen vuoden äänisuunnittelun opintojen tavoitteena on, että opiskelija tutustuu laajojen äänikokonaisuuksien suunnitteluun ja hallintaan, taiteelliseen äänisuunnitteluun ja käytännön työskentelyyn. Opiskelija perehtyy dramaturgisten rakenteiden hahmottamiseen ja ajattelun kehittämiseen sekä äänellisen rakenteen ja näkemyksen luomiseen. Opiskelija aloittaa itsenäisen ammattimaisen työskentelyn.

Äänisuunnittelu II -opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Äänen perusteet 05-VXS015

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy äänen fyysisiin perusominaisuuksiin ja siihen liittyviin lainalaisuuksiin. Opiskelija tutustuu korvan ja kuuloaistin fysiologisiin ominaisuuksiin ja niiden vaurioihin sekä kuulemiseen ja havaitsemiseen vaikuttaviin psykologisiin seikkoihin. Opiskelija oppii ymmärtämään alalla käytettävää peruskäsitteistöä.

Sisältö

Opiskelija tutustuu kirjallisen materiaalin avulla ääneen akustisena ilmiönä. Lisäksi suoritetaan erilaisia ääneen liittyviä tehtäviä pienryhmissä.

Äänityö II 05-VXS001

5 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii hyödyntämään nykyaikaisia ohjelmistoja ja laitteita äänen tuottamisen ja muokkaamisen välineinä sekä muodostamaan niistä esitystilanteen vaatimia erilaisia ja monipuolisia kokonaisuuksia.

Sisältö

Opiskelija tutustuu nykyaikaisen äänen tuottamisen ja muokkaamisen peruskäsitteistöön ja oppii hahmottamaan eri tekniikoiden käyttömahdollisuuksia. Opintojaksolla tutustutaan myös MIDI-protokollaa hyödyntäviin järjestelmiin ja toteutetaan tätä sekä erilaisia ohjelmistoja käyttäen studiotyöskentelyyn ja esitystilanteeseen sopivia malleja.

Äänistudiotyöskentely 05-VXS002

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu äänistudioon ja erilaisiin työskentelytapoihin studio-olosuhteissa. Opiskelija perehtyy erilaisten studiomikrofonien, äänipöydän, yleisimpien prosessointilaitteiden ja tallentimien käyttöön sekä oppii käyttämään ammattitasoista digitaalista äänityöasemaa.

Sisältö

Opintojaksolla harjoitellaan mikrofonien sijoittelua ja käyttöä äänitystilanteessa, huoneen akustiikan hyödyntämistä, moniraitaisen äänen tallentamista ja editoimista työasemassa sekä sen koostamista valmiiksi teokseksi. Kurssin lopuksi suoritetaan työasemien itsenäiseen käyttöön oikeuttava koe.

Taiteellinen ennakkosuunnittelu 05-VXS005

6 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii hahmottamaan esityksen osatekijöitä ja taiteellista kokonaisuutta sekä tutustuu kollektiiviseen suunnitteluprosessiin. Opiskelija oppii äänisuunnittelijana kommunikoidaan työryhmässä teoksen sisällöistä ja niihin liittyvistä ratkaisuista eri alueiden edustajien kanssa.

Sisältö

Ohjaaja-, dramaturgi-, lavastaja-, pukusuunnittelija- sekä valo- ja äänisuunnittelijaopiskelijoiden yhteinen työpaja, jossa työryhmissä työstetään näytelmä valmiiksi taiteelliseksi ennakkosuunnitelmaksi. Valitun näytelmän pohjalta työryhmät hahmottavat yhdessä löytämänsä sisällöllisen tulkinnan pohjalta esityksen kokonaisuuden ja ratkaisevat niin dramaturgiaan, lavastukseen, puvustukseen, valoon, ääneen ja niiden kuljetukseen esityksessä liittyvät asiat. Työryhmätyöskentelyssä edetään kohti ryhmäkohtaista demoa.

Klassikon ennakkosuunnittelu 05-VXS004

2 op

Tavoitteet

Klassikon ennakkosuunnitelman laatiminen yhteistyössä muun työryhmän kanssa.

Sisältö

Opiskelija tekee äänisuunnitelman valittuun klassikonäytelmän näytökseen tai vastaavaan rajattuun kokonaisuuteen. Opiskelija tekee suunnittelutyötä yhdessä ohjaaja-, lavastaja-, pukusuunnittelija- ja valosuunnittelijaopiskelijoiden kanssa ja käy suunnitelman läpi ohjaavan opettajan kanssa.

Klassikko 05-VXS007

8 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii toteuttamaan pienimuotoisen äänisuunnitelman näyttämölle. Opiskelija kykenee rakentamaan kaikkien työryhmässä olevien kanssa yhteisen näkemyksen, jossa esityksen kokonaisuuteen liittyvät ratkaisut tukevat tulkintaa.

Sisältö

Klassikko-opintojaksolla tutustutaan klassikonäytelmiin ja perehdytään niiden muotoon, rakenteisiin ja sisältöön. Opiskelija tekee ja toteuttaa äänisuunnitelman klassikonäytelmän näytökseen tai vastaavaan rajattuun kokonaisuuteen ja esittelee teoksen seminaarissa.

Jakso sisältää itsenäistä työtä taiteellisen työryhmän jäsenenä valosuunnittelijoiden, ohjaajien, lavastajien, pukusuunnittelijoiden ja näyttelijöiden kanssa, mutta jokaisella harjoitusviikolla puretaan tehty työ ohjaavan opettajan kanssa palautteineen ja korjausehdotuksineen. C-tuotannot kevätlukukaudella moduulissa 3, neljä äänisuunnittelun opiskelijaa.

Äänen estetiikka II - Äänisuunnittelun työtavoista 05-VXS016

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii analysoimaan taiteellisessa työryhmässä työskentelyä, äänisuunnittelutyötään ja työtapojaan, sekä tutkii niiden kehittämistä ja uusia mahdollisuuksia.

Sisältö

Opintojaksolla käydään läpi keskustellen ja arvioiden klassikoiden toteutukset ja työskentelyprosessit. Opiskelija arvioi omansa ja toisten työt ja hahmottelee tehdyn työn pohjalta ryhmätyöskentelyä ja omaa toteutusta palvelevia metodeja.

Akustiset äänilähteet 05-VXS012

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu instrumenttiakustiikan perusteisiin ja akustisen äänenmuodostuksen periaatteisiin.

Sisältö

Opintojaksolla suunnitellaan ja valmistetaan esityskäyttöön sopivia, tarkoituksenmukaisia akustisia äänilähteitä.

Äänisuunnittelu III

Kolmantena opintovuonna opiskelijan tietämys eri työskentelymetodeista ja välineistä sekä niiden käytöstä luovassa työskentelyssä laajenee. Omakohtaiseen työskentelyyn ja esittämisen välineisiin sekä esittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Kolmannen vuoden keskeisenä aiheena on esiintyminen ja esittäminen.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista kursseista:

Fanfaari 05-VXT004

3 op

Tavoitteet

Opiskelija opiskelee käytännönläheisesti artikulointia sekä vuorovaikuttamista omalla välineellään esiintymistilanteessa. Tarkoituksena on soveltaa työskentelyssä aiemmin opittuja taitoja sekä esiintymistilanteen ja sen yhteisen valmistamisen lainalaisuuksia.

Sisältö

Opintojaksolla valmistetaan yhteisesti työpajamuotoisen työskentelyn avulla pienimuotoinen auditiivis/visuaalinen esitys. Opiskelijat toimivat esiintyvän ryhmän jäseninä. Opintojakso päättyy yleisölle avoimeen esitykseen.

Äänen estetiikka III - Äänellä esittäminen ja esiintyminen 05-VXT003

6 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy nykyiseen äänellä esittämiseen ja esiintymiseen sekä sen traditioon. Opiskelija tutkii erilaisia ilmaisumahdollisuuksia ja -välineitä sekä omaa esiintymistään ja esityskokonaisuuden suunnittelua ja toteutusta.

Sisältö

Opiskelija tutkii sähköisillä laitteistoilla esiintymisen historiallista kehitystä, soittimistoa ja estetiikkaa sekä nykypäivän mahdollisuuksia. Opintojaksolla harjoitellaan omakohtaista esittämistä ja esiintymistä sekä suunnitellaan ja toteutetaan esityksiä.

Musiikkidramaturgia ja teatterimusiikki 05-VXT002

3 op

Tavoitteet

Opiskelija syventää tietojaan musiikin käytöstä esittämissä taiteissa ja perehtyy musiikin käytön traditioihin esittävän draaman yhteydessä.

Sisältö

Kurssilla tutustutaan musiikkidramaturgiaan teatterisäveltäjien näkökulmasta. Opintojaksolla analysoidaan musiikin vaikutusta ja merkitystä sekä musiikin herättämiä mielikuvia katsojassa.

Valo ja ääni vastaanäyttelijänä 05-VXT008

3 op

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on kehittää ja luoda valo- ja äänisuunnittelijan, ohjaajan ja näyttelijän kommunikointia harjoitustilanteessa. Opiskelija opettelee näkemään ja erittelemään erilaisten muutosten (esiintyjä, valo, ääni) vaikutuksia kohtauksessa tai sen osissa. Lisäksi opiskelija kehittää ryhmätyötaitojaan sekä ymmärrystä eri osa-alueiden työskentelyyn.

Sisältö

Opintojaksolla valosuunnittelija-, äänisuunnittelija-, ohjaaja- ja näyttelijäopiskelijat perehtyvät harjoitustilanteessa valon ja äänen sekä esiintyjän vuorovaikutukseen kohtausharjoittein.

Graafiset ohjelmointiympäristöt 05-VXT007

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii Max/Msp ja Jitter -ohjelmoinnin perusteet ja saa perusedellytykset ohjelmointiympäristön itsenäiseen opiskeluun.

Sisältö

Tutustutaan laiteohjaus- audio- ja videotyöskentelyyn tarkoitettuun graafiseen ohjelmointiympäristöön ja sillä työskentelyyn.

Musiikin äänitys 05-VXT005

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu erilaisiin tapoihin äänittää akustisen ja sähköisen orkesterin soittoa. Lisäksi opiskelija oppii ymmärtämään tilan, käytössä olevan kaluston ja muiden tekijöiden aiheuttamat edellytykset ja rajoitukset.

Sisältö

Opintojaksolla käydään läpi erilaisten mikrofonien ja niiden sijoittelun suomia mahdollisuuksia sekä perehdytään käytössä olevan tilan akustiseen muunteluun. Opintojaksolla äänitetään orkesterin soittoa sekä muokataan se studio-olosuhteissa valmiiksi teokseksi.

Teatteritaiteen maisterin tutkinto, 120 op

Valosuunnittelu

Laitoksen johtoryhmä vahvistaa vuosittain opetusohjelman

opintovuosi	IV	V	op yht.
SYVENTÄVÄT OPINNOT			
Pakolliset opintojaksot	15	55	70
Seminaari (moduuli 1-4)	2	2	4
Valon estetiikka (moduulit 2 ja 3)	10	10	20
Tanssin valo ja ääni / Esitys ja teknologia (moduuli (1), 2)		10	10
Oppimispäiväkirja ja henkilökohtainen ohjaus (moduulit 1-4)	3	3	6
Opinnäyte (moduulit 1 ja 4)		30	30
Vaihtoehtoiset opintojaksot (moduulit 2 ja 3)	20		20
Valo kuvataiteena, 8 op (moduulit 2-3)			
Liikkuva valo III, 3 op			
Liikkuva valo -masterclass, 3 op			
Arkkitehtuurivalaistus / Galleria- ja museovalaistus, 3 op			
Tanssin valo, 3 op			
Visual Performance, 3 op			
Tila - valo - ihminen, 5 op			
Vaihtoehtoiset valonlähteet, 5 op			
Digitaalisen esitysmateriaalin tuottaminen, 5 op			
Tanssin video, 5 op			
The Post-expressionist Landscape, 3 op			
Valo - väri - tila, 3 op			
Valaisinsuunnittelu, 3 op			
Vuorovaikutteinen esitysteknologia, 5 op			
Rigging and Flying, 3 op			
Suurtuotannot, 3 op			
Vapaavalintaiset opinnot (moduuli 1 ja 4)	25	5	30
Ulkomaan harjoittelu, 6-16 op			
Kotimaan harjoittelu, 6-16 op			
Assisteeraus, 4-10 op			
Produktiot, 6-16 op			
Esittävän taiteen tuntemus, 4-8 op			
Opinnot muissa yliopistoissa			
Opinnot TeaKissa			
YHTEENSÄ	60	60	120

Moduulit

Moduuli 1: viikot 35 - 41, itsenäisiin opintoihin, harjoitteluun ja tuotantoihin painottuva jakso

Moduuli 2: viikot 43 - 48, opetuspainotteinen jakso, valo- ja äänisuunnittelun opintojaksot

Moduuli 3: viikot 2 - 7, opetuspainotteinen jakso, valo- ja äänisuunnittelun opintojaksot

Moduuli 4: viikot 9 - 18, itsenäisiin opintoihin, harjoitteluun ja opinnäytteeseen painottuva jakso

Teatteritaiteen maisterin tutkinto, 120 op

Äänisuunnittelu

Laitoksen johtoryhmä vahvistaa vuosittain opetusohjelman

opintovuosi	IV	V	op yht.
SYVENTÄVÄT OPINNOT			
Pakolliset opintojaksot	15	55	70
Seminaari (moduuli 1-4)	2	2	4
Äänen estetiikka IV ja V (moduulit 2 ja 3)	10	10	20
Tanssin valo ja ääni / Esitys ja teknologia (moduuli (1), 2)		10	10
Oppimispäiväkirja ja henkilökohtainen ohjaus (moduulit 1-4)	3	3	6
Opinnäyte (moduulit 1 ja 4)		30	30
Vaihtoehtoiset opintojaksot (moduulit 2 ja 3)	20		20
Ideasta teokseksi, 8 op (moduulit 2-3)			
Videoteos ja ääni, 8 op (moduulit 2-3)			
Dokumentti, 5 op			
Kuunnelma, 10 op			
Radiofonia, 8 op			
Elektroakustisen musiikin historia, 5 op			
Akustiikka, 3 op			
Tilääni, 3 op			
Ääni erikoisympäristössä, 5 op			
Masterointi, 3 op			
Tanssin ääni, 3 op			
Vuorovaikutteinen esitysteknologia, 5 op			
Rigging and Flying, 3 op			
Suurtuotannot, 3 op			
Vapaavalintaiset opinnot (moduuli 1 ja 4)	25	5	30
Ulkomaan harjoittelu, 6-16 op			
Kotimaan harjoittelu, 6-16 op			
Assisteeraus, 4-10 op			
Produktiot, 6-16 op			
Esittävän taiteen tuntemus, 4-8 op			
Opinnot muissa yliopistoissa			
Opinnot TeaKissa			
YHTEENSÄ	60	60	120

Moduulit

Moduuli 1: viikot 35 - 41, itsenäisiin opintoihin, harjoitteluun ja tuotantoihin painottuva jakso

Moduuli 2: viikot 43 - 48, opetuspainotteinen jakso, valo- ja äänisuunnittelun opintojaksot

Moduuli 3: viikot 2 - 7, opetuspainotteinen jakso, valo- ja äänisuunnittelun opintojaksot

Moduuli 4: viikot 9 - 18, itsenäisiin opintoihin, harjoitteluun ja opinnäytteeseen painottuva jakso

SYVENTÄVÄT OPINNOT

Pakolliset opintojaksot

Seminaari 05-VMA001-002

2 op / opintovuosi

Tavoitteet

Opiskelija oppii analysoimaan omaa ja muiden taiteellista työtä. Hän oppii antamaan ja saamaan palautetta taiteellisesta työstä, harjoittelee taiteellisen työn esittelyä ja kehittää keskustelutaitojaan.

Sisältö

Laitoksen muusta opetus- ja työskentelyrytmistä poiketen läpi lukuvuoden järjestettävissä seminaareissa tarkastellaan valo- ja äänisuunnittelijan taitelijaidenteettiä ja sen kehittymistä. Eri vuosikurssien yhteisissä seminaareissa käydään taidekeskustelua ja kuullaan ajankohtaisia esitelmiä sekä kokemuksia valo- ja äänisuunnittelijan työstä laitoksen opiskelijoiden, opettajien ja taiteilijavieraiden pitäminä.

Tanssin valo ja ääni 05-VMA003

10 op

Tavoitteet

Opiskelija tutkii liikkeen, lavastuksen, äänen sekä valon vuorovaikutusta ja pyrkii kehittämään näiden yhteistyötä. Opiskelija kokeilee ja etsii uusia vuorovaikutteisia lähtökohtia taiteelliselle ryhmätyölle. Hän oppii ymmärtämään, miten kokonaisvaltainen yhtenäinen taideteos syntyy eri taiteenalueiden mahdollisuuksia ja näkemyksiä kunnioittaen.

Sisältö

Opintojaksolla lähestytään tanssia perinteisen koreografialähtöisen suunnittelutyön sijasta myös äänen, valon ja lavastuksen lähtökohdista; opintojaksolla etsitään suhteita ja jännitteitä eri tanssijoiden, tilan, äänen ja valon välillä. Opetus järjestetään yhteistyössä Teatterikorkeakoulun tanssitaiteen laitoksen sekä Taideteollisen korkeakoulun lavastustaiteen ja pukusuunnittelun koulutusohjelmien kanssa. Opintojaksolla valmistettavat tanssi- ja lavastustuotteet esitetään jakson päätteeksi järjestettävässä tanssi-illassa.

Esitys ja teknologia 05-VMA004

10 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy nykyaikaisen vaativan esitysteknologian suomiin toteuttaviin ja sisällöllisiin mahdollisuuksiin.

Sisältö

Kurssi keskittyy uuden teknologian asettamiin haasteisiin teatteritaiteen esityskonventioissa ja tutkii innovatiivisella otteella uuden teknologian käyttöä sekä sisällöllisenä että tuotannollisena välineenä valo- ja äänisuunnittelun, ohjauksen ja lavastuksen näkökulmasta. Työskentelyn lähtökohdiana on positiivinen, mutta kriittinen näkökulma välineen mahdollisuuksiin. Opetus järjestetään yhteistyössä Teatterikorkeakoulun teatteritaiteen laitoksen, tanssitaiteen laitoksen sekä Taideteollisen korkeakoulun lavastustaiteen ja pukusuunnittelun koulutusohjelmien kanssa. Opiskelijat muodostavat työryhmiä ja valmistavat opintojakson kuluessa teoksia, jotka esitetään yleisölle.

Oppimispäiväkirja ja henkilökohtainen ohjaus 05-VMA051-052

3 op / opintovuosi

Tavoitteet

Opiskelija rakentaa aktiivisesti omaa käsitystään opiskeltavista asioista ja tehdystä työstä sekä oppii arvioimaan omaa oppimistaan. Oppimispäiväkirjan kirjoittaminen tukee tietopohjan rakentamista ja kokonaiskuvan muodostamista.

Opiskeltaviin asioihin muodostuu henkilökohtainen näkemys.

Opiskelijalle syntyy kokonaiskuva opintojen aikana tapahtuneesta kehityksestä, sekä mielikuva tulevaisuuden tarpeista ja tekemisen suunnasta. Opiskelija voi päiväkirjansa pohjalta tehdä presentaatioita ja ylläpitää portfolioa.

Sisältö

Opiskelija laatii henkilökohtaisen maisterin tutkinnon opintosuunnitelman (HOPS).

Opiskelija pitää oppimispäiväkirjaa kaikista kursseista ja muusta työskentelystä koko opintojen ajalta. Jatkuvasti pidettävässä oppimispäiväkirjassa vastataan kysymyksiin: Mitä opin? Mitä jäi epäselväksi? Mitä pohdin ja mitä oppimani tieto merkitsee itselleni?

Kursseista ja produktioista saa suoritusmerkinnät ja arvostelun vasta, kun oppimispäiväkirja kyseiseltä osuudelta on tarkastettu. Päiväkirjan tarkastaa opintoalan professori, tai hänen nimeämänsä henkilö. Myös ulkopuoliset opettajat voivat seurata päiväkirjaa omien opintojaksojensa osalta.

Teatteritaiteen maisterin tutkinnon opinnäyte 05-VMÖ001

30 op

Maisterin tutkinnon opinnäyte on

- taiteellinen työ, johon voi liittyä kirjallinen osio tai
- kirjallinen tutkielma tai
- opetus- tai suunnitteluprojekti.

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman mukaan suoritettavan maisterin tutkinnon opinnäytteestä, siihen liittyvistä vaatimuksista ja käytännöistä on kerrottu lisää erillisessä opinnäyteohjeessa:
<http://www2.teak.fi/Saadon/Opinto/Opinnayteohje.htm>

Kypsyysnäyte 05-VMÖ002

Ennen teatteritaiteen maisterin tutkinnon opinnäytteen hyväksymistä opiskelijan on suoritettava kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen aihepiiriin sekä täydellistä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kypsyysnäytteessä opiskelija vastaa yhteen opinnäytteen tarkastajan tai koulutusohjelman professorin laatimasta kolmesta vaihtoehdoisesta opinnäytteen aihepiiriin liittyvästä kysymyksestä. Kun opiskelija on osoittanut suomen tai ruotsin kielen taidon kandidaatin tutkintoa varten, hänen ei tarvitse osoittaa sitä enää maisterin tutkintoa varten.
Katso tarkempi kuvaus ja ohjeet: <http://www2.teak.fi/Saadon/Opinto/Opinnayteohje.htm>

Vaihtoehdot opintojaksot

Vuorovaikutteinen esitysteknologia 05-VMZ017

5 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu valon, äänen, kuvan ja tilan mahdollisuuksiin toimia vuorovaikutteisen esityksen osina. Opiskelija muodostaa käsityksen epälineaarisen esityksen suunnittelutyöstä ja lainalaisuuksista sekä tutkii työpajassa oman työvälineensä soveltuvuutta tähän tehtävään.

Sisältö

Opetuksessa perehdytään vuorovaikutteisen esityksen teoriaan sekä sovellettaviin esitysteknologioihin. Työpajaosuudessa toteutetaan yhteinen harjoitustyö, jossa tutkitaan ja sovelletaan opintojakson aiheita.

Rigging and flying 05-VMZ048

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii turvallisen teatteri- ja areenaripustamisen perusteet. Hän perehtyy ripustamiseen liittyvään käsitteistöön ja välineistöön. Lisäksi hän oppii tunnistamaan turvallisen ripustamisen välineet ja työtavat. Opiskelija perehtyy ihmisen lennättämiseen esityksessä.

Sisältö

Opintojaksolla käydään läpi ripustusvälineiden merkinnät, oikea käyttö ja lainsäädäntö. Lisäksi perehdytään oikeisiin työtapoihin niin väliaikaisissa olosuhteissa kuin teatterin kiinteää varustelua käyttäen. Opintojaksolla tutustutaan viihdeteollisuudessa käytettäviin ketjunostimiin, nostovälineisiin ja nostoapuvälineisiin, ripustettuihin ja vapaasti seisoviin trusseihin, teattereiden kiinteisiin manuaalisiin ja sähkökäyttöisiin tankoihin sekä pistenostimiin. Lisäksi tutustutaan ihmisen lennättämisen tekniikoihin ja kokeillaan sitä käytännössä.

Suurtuotannot 05-VMZ019

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii hallitsemaan ja resursoimaan suuria valo- ja äänisuunnittelun tuotantokokonaisuuksia. Opiskelija perehtyy musikaalien, konserttien tai viihdetapahtumien valaistuksen lajityyppeihin ja niiden teknistuotantollisiin erityispiirteisiin ennakkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

Sisältö

Opintojaksolla opiskellaan budjetin laadintaa, vuokrauskäytäntöä, ajan hallintaa, työn johtamista ja talouden seurantaan sekä väliaikaisten näyttämötekniisten ratkaisujen suunnittelua.

Vapaavalintaiset opinnot

Opiskelija voi liittää valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman maisteriopintoihin yhteensä 30 opintopisteen verran vapaavalintaisia opintoja. Opiskelija koostaa vapaavalintaiset opintonsa valo- ja äänisuunnittelun laitoksen, muiden Teatterikorkeakoulun laitosten, toisten koti- tai ulkomaisten oppilaitosten opintojaksoista tai Teatterikorkeakoulun yhteisistä opinnoista.

Vapaavalintaisiin aineopintoihin on mahdollista liittää myös laitoksen professorin kanssa etukäteen suunniteltu produktio, koti- tai ulkomaisen valo- tai äänisuunnittelijan assisteraus, kotimaan harjoittelu tai ulkomaan harjoittelu.

Opiskelija esittelee henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassaan maisterin tutkintoon valitsemansa vapaavalintaiset opinnot. Laitoksen professori hyväksyy kunkin opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman.

Ulkomaan harjoittelu 05-VMH06

6 - 16 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu työskentelyyn ulkomailla, eri ammattiryhmien tehtäviin ja toimintaan tuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa sekä omalla ammatillisella tehtäväalueella tarvittavien valmiuksien soveltamiseen kansainvälisissä tuotannoissa. Vaihtoehtoisesti ulkomaan harjoittelu voi olla myös opiskelua ulkomaisissa taidekorkeakouluissa.

Sisältö

Ulkomaan harjoitteluksi hyväksytään laitoksen professorin kanssa etukäteen sovittu työharjoittelu ja/tai opintoja taidekorkeakouluissa ulkomailla. Opiskelija laatii ulkomaanharjoittelustaan kuvallisen ja kirjallisen harjoitteluraportin ja esittelee harjoittelunsa seminaarissa.

Kotimaan harjoittelu 05-VMH05

6 - 16 op

Tavoitteet

Opiskelija harjoittelee itsenäistä taiteellista työskentelyä ammattimaisessa työryhmässä. Hän perehtyy käytännön työskentelyyn, eri ammattiryhmien tehtäviin ja toimintaan tuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa sekä omalla ammatillisella tehtäväalueella tarvittavien valmiuksien soveltamiseen.

Sisältö

Kotimaan harjoitteluksi hyväksytään laitoksen professorin kanssa etukäteen sovittu taiteellinen työ, jonka opiskelija esittelee seminaarissa.

Kotimaan harjoittelusta, siihen liittyvistä vaatimuksista ja käytännöistä sekä sen raportoinnista on kerrottu lisää erillisessä harjoitteluohjeessa: <http://www.valo.teak.fi/harjoittelu.pdf>

Assisteeraus 05-VMH03

4 - 10 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu valo- tai äänisuunnittelijan työhön ja taiteeseen toimimalla ammattituotannossa suunnittelijan assistenttina. Assisteeraukseen kuuluu ajatus syventävään suunnitteluprosessiin osallistumisesta ilman lopullista vastuuta työn taiteellisesta tasosta tai työn teknisestä loppuun saattamisesta.

Sisältö

Assistentin tehtäviin kuuluu suunnittelijan avustaminen esimerkiksi teoksen sisältöihin liittyvässä esitutkimuksessa ja ennakkomateriaalin hankinnassa, työkuvien piirtämisessä tai muissa vastaavissa taiteelliseen suunnitteluun ja/tai tekniseen toteutukseen valmistavissa tehtävissä.

Vapaavalintainen produktio 05-VMH04

6 - 16 op

Tavoitteet

Vapaavalintaisiin opintoihin liitettävän tuotannon erityisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle mahdollisuus kokeilla ja rohkaista häntä työskentelemään valo- tai äänisuunnittelijana tuotannoissa, teoksissa, työryhmissä tai työympäristöissä, joista hänellä on vain vähän tai ei lainkaan aiempaa kokemusta.

Sisältö

Vapaavalintaiseksi produktioksi hyväksytään laitoksen professorin kanssa etukäteen sovittu taiteellinen työ.

Esittävän taiteen tuntemus 05-VMH02

4 - 8 op

Tavoitteet

Opiskelija ylläpitää ja synnyttää analyyttistä tapaa havainnoida esittävän taiteen erilaisia muotoja ja sisältöjä. Hän soveltaa aiemmin oppimiaan analysointimalleja kehittääkseen työskentely- ja tiedonhankintatapojaan. Pyrkimyksenä on luoda omia kehittyviä työskentelytapoja, joita opiskelija voi soveltaa vielä opiskelun jälkeisessä taiteellisessa toiminnassaan.

Sisältö

Opiskelija seuraa omatoimisesti alansa kehitystä ja uusimpia virtauksia. Professorin kanssa sovitussa kirjallisissa esseissä opiskelija pohtii näkemiensä esitysten ja esitysteorioiden suhdetta omiin taiteen tekemisen lähtökohtiinsa ja työtapoihinsa.

VALOSUUNNITTELU IV JA V

Pakolliset opintojaksot

Valon estetiikka 05-VMa010-011

10 op / opintovuosi

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu valosuunnittelun tyyleihin ja estetiikan kysymyksiin, valaistukseen osana kokonaistaideteosta ja itsenäisenä taiteena. Opiskelija perehtyy estetiikan perusterminologian avulla valaistuksen arvottamiseen liittyviin haasteisiin.

Sisältö

Seminaarityyppinen, itsenäistä työskentelyä edellyttävä opintojakso, jossa tarkastellaan valaistuksen rooleja, tehtäviä ja osatekijöitä erityyppisissä esityksissä tai muissa taiteen lajeissa. Ohjelmaan kuuluu tutkimuskäyntejä, tutkimusprojekteja ja niiden analyysiä sekä yksin että ryhmässä, taideteoreettisten esseiden laatimista ja alaan liittyvään kirjallisuuteen perehtymistä.

Vaihtoehtoiset opintojaksot

Opiskelijan tulee suorittaa yhteensä 20 opintopisteen verran valo- ja äänisuunnittelun laitoksen järjestämiä syventäviä opintojaksoja henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa mukaan.

Valo kuvataiteena 05-VMZ073

8 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu valoon kuva- ja tilataiteen elementtinä ja saa käsityksen kuvataiteilijan työskentelystä taidemaailmassa. Opiskelijaideoi opintojakson aikana valoa hyödyntävän teoksen ja esittelee ideansa luonnoksin.

Sisältö

Opintojaksolla tutustutaan joihinkin valotaiteen perusteisiin ja keskustellaan taiteesta. Vierailtavat luennoitsijat valottavat omaa työskentelyään sekä taidemaailman pelisääntöjä näyttelytoiminnasta taiteilijajärjestöihin. Lisäksi valmistetaan teosluonnos, joka esitellään ja arvioidaan.

Liikkuva valo III 05-VMZ006

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy liikkuvien valojen ohjelmointiin ja ennakkosuunnitteluun Wysiwyg -simulaatio-ohjelmalla.

Sisältö

Opintojaksolla opetellaan Wysiwyg -visualisointiohjelman ja liikkuvavalopöydän yhteiskäyttöä.

Liikkuva valo -masterclass 05-VMZ004

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy liikkuvan valon käyttötapoihin Wysiwyg -mallien avulla sekä syvällisemmin erikoisempaan ohjelmointiin. Opiskelija tutustuu eri valmistajien liikkuvavalopöytiin.

Sisältö

Opintojaksolla tutkitaan Wysiwyg -malleja erikokoisissa ja esteettisiltä päämääriltään erilaisissa liikkuvavalojärjestelmissä sekä ohjelmoidaan mediaserveriä.

Arkkitehtuuri-, galleria- ja museovalaistus 05-VMZ018

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy valosuunnitteluun teatterin ulkopuolella, suunnittelun erityispiirteisiin ja -kalustoon sekä pitkäaikaisen käytön aiheuttamiin vaatimuksiin.

Sisältö

Kurssin painopiste on joko arkkitehtuurivalaistuksessa tai galleria- ja museovalaistuksessa. Työpajoissa tutustutaan välineisiin, valaistustekniikoihin, käytäntöihin ja lainsäädäntöön. Luennoilla ja tutustumiskäynneillä perehdytään suunnitteluun esimerkkitapausten avulla.

Tanssin valo 05-VMZ053

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu tanssivalaistukseen työpajan avulla.

Sisältö

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa tanssijoiden kanssa demon.

Visual Performance 05-VMZ001

3 op

Tavoitteet

Opiskelija keskittyy tutkimaan performance-taiteen kehitystä, poikkitaiteellisen visuaalisen ilmaisun ja esittävän (näyttämö)taiteen yhdistymistä.

Sisältö

Seminaari koostuu vierailevien taiteilijoiden puheenvuoroista, luennoista ja esitelmistä.

Tila-valo-ihminen 05-VMZ015

5 op

Tavoitteet

Työpajan keskeisenä tavoitteena on valosuunnittelun laajentaminen poikkitaiteelliseen suuntaan. Lisäksi tavoitteena on innostaa opiskelijaa esiintyjän, tilan ja valon suhteiden ennakkoluulottomaan tutkimiseen.

Sisältö

Työpaja koostuu vierailevien taiteilijoiden puheenvuoroista, luennoista, ryhmittöinä tehtävistä valon ja tilan luonnosteluista sekä esitelmistä. Kurssi on yhteinen lavastustaiteen, esitystaiteen ja -teorian sekä koreografian opiskelijoiden kanssa.

Vaihtoehtoiset valonlähteet 05-VMZ008

5 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy vaihtoehtoisiin valonlähteisiin kuten purkauslamput, loisteaineet, LED, tuli ja fluorisoivat aineet. Lisäksi opiskelija tutustuu elokuva- ja TV-valaistuskalustoon ja sen käyttöön teatterissa.

Sisältö

Työpajoissa, vierailuilla ja laite-esittelyillä kartutetaan visuaalista kokemusta teatterissa harvinaisista valonlähteistä. Luennoilla perehdytään valonlähteiden ominaisuuksiin ja valonlähteiden ohjaamiseen liittyviin ongelmiin.

Digitaalisen esitysmateriaalin tuottaminen 05-VMZ002

5 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy tietokoneella generoidun materiaalin, joka on tarkoitettu yleisölle esitettäväksi osana näyttämökuvaa, tuottamiseen eri välinein.

Sisältö

Opiskelija perehtyy animoidun virtuaalilavastuksen tuottamiseen 3D -ohjelmilla ja 2D -animaatiotyökaluilla.

Tanssin video 05-VMZ109

5 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy liikelähtöisen videon käsikirjoittamiseen, kuvaussuunnitteluun, kameratyöskentelyyn, kuvaukseen ja editointiin.

Sisältö

Opintojaksolla käydään läpi tanssielokuvan merkkipaaluja ja historiaa. Lisäksi opiskellaan kameratekniikkaa sekä videovalaistuksen ja kuvakäsikirjoittamisen periaatteita. Ryhmittöinä koreografian kanssa suunnitellaan ja toteutetaan noin 5 minuuttia pitkä tanssivideo.

The Post-Expressionist Landscape 05-VMZ075

3 op

Tavoitteet

Työpajan keskeisenä tavoitteena on valon ymmärtämisen laajentaminen, valon havaitsemisen harjaannuttaminen ja havainnon tulkitsemisen kehittäminen sekä kuvallisen ilmaisun kehittäminen.

Sisältö

Opiskelijat toteuttavat useita maalauksia ja luonnoksia vaihtuvissa kenttäolosuhteissa. Luonnonvalon ilmiöiden havainnot toteutetaan akryyilivärein.

Valo - väri - tila 05-VMZ064

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutkii valon, värin ja tilan vuorovaikutusta ja oppii käyttämään värihavaintoja osana omaa työskentelyään. Opintojaksolla pyritään löytämään vaihtoehtoisia työmetodeja ja herkistymään erilaisille näkökulmille tilasta.

Sisältö

Opintojaksolla luennoidaan valon, värin ja tilan vuorovaikutuksesta sekä toteutetaan erilaisia havaintoharjoituksia ja kuvallisia tehtäviä. Opiskelijat tuottavat mm. piirtämällä ja maalaamalla idea-aihoita, joista osa johtaa yhteisesti esiteltävän lopputehtävän valmistamiseen.

Valaisinsuunnittelu 05-VMZ01

3 op

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy valon ja materiaalin vuorovaikutukseen suunnittelemalla sisustusvalaisimen.

Sisältö

Työpajassa valmistetaan prototyyppi sisustusvalaisimesta. Opintojaksolla käydään läpi valaisinsuunnittelun historiaa ja muotoilun tyyliisuuntia sekä tutustutaan eri materiaalien ominaisuuksiin ja käyttökelpoisuuteen valaisimien valmistuksessa. Kurssi järjestetään jatkona Vaihtoehtoiset valonlähteet opintojaksolle.

ÄÄNISUUNNITTELU IV ja V

Pakolliset opintojaksot

Äänen estetiikka IV – Äänitaiteen tuntemus 05-VMA020

10 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu erilaisiin äänellisen ilmaisun ja esteettisen ajattelun malleihin. Omaa äänellistä ajattelua analysoidaan ja laajennetaan kykyä soveltaa monimuotoisempia luomisen tapoja.

Sisältö

Opiskelija tutustuu äänitaiteen historiaan ja nykypäivään tutkielmassaan ja suunnittelee sekä toteuttaa oman teoksen.

Äänen estetiikka V – Henkilökohtainen tutkielma 05-VMA021

10 op

Tavoitteet

Opiskelija pohtii omaa äänisuunnitteluaan ja luovan työnsä keinoja sekä omaa taiteilijuuttaan.

Sisältö

Opiskelija tekee tutkielman valitsemastaan aiheesta, liittyen äänisuunnittelijuuteen ja omaan esteettiseen ajatteluunsa. Tutkielman selvittelee tekijän oman esteettisen ajattelun taustoja ja määrittää tekemisen kieltä. Opiskelija valmistaa teoksen, joka kartoittaa tutkielmassa esitettyä kokonaisajattelua.

Vaihtoehtoiset opintojaksot

Opiskelijan tulee suorittaa neljäntenä ja viidentenä opintovuonna yhteensä 20 opintopisteen verran valo- ja äänisuunnittelun laitoksen järjestämiä syventäviä opintojaksoja henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa mukaan.

Ideasta teokseksi 05-VMZ022

8 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu ideoiden kehittelyyn, erilaisiin materiaalin tuottamis- ja organisointitapoihin sekä teosten kokonaismuodon hallintaan.

Sisältö

Opintojaksolla tutustutaan eri taiteenalojen edustajien esittelyihin omista työskentelytavoistaan ja estetiikastaan. Esittelyjen pohjalta tutkitaan omia taiteen tekemisen malleja ja luodaan ehdotuksia uusista tekemisen tavoista ja esteettisestä ajattelusta.

Videoteos ja ääni 05-VMZ093

8 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu kuvan ja äänen yhteisteoksen lainalaisuuksiin ja mahdollisuuksiin. Hän tutkii työskentelyssään oman ääniteoksensa sekä kokonaisteoksen rajankäyntiä ja suhteita.

Sisältö

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ääniraidan kokeelliseen videoteokseen. Kurssin aluksi katsotaan uutta videotaidetta, tarkastellaan liikkuvan kuvan ja äänen suhdetta ja keskustellaan ääniraidan toteutuksesta. Opiskelija valitsee tarjolla olevista videoteoksista omansa, johon toteuttaa äänen: työn alla oleva videoteos (vailla ääniraitaa), mykkä videoteos (tarkoitettu alunperin esitettäväksi ilman ääntä), videoteoksen valmiin ääniraidan toteuttaminen uudestaan,

performanssidokumentaation ääniraita, taideprojektin esimerkiksi näyttelyn videodokumentaation ääniraita tai tietokonepelin tai -animaation ääniraita.

Dokumentti 05-VMZ020

5 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu dokumentaariseen radioilmaisuun, radiodokumentin historiaan ja sille tyypillisen radioilmaisun erityispiirteisiin.

Sisältö

Opintojaksolla kuunnellaan ja analysoidaan radiodokumentteja, perehdytään käsikirjoittamiseen sekä materiaalin keräämiseen. Opiskelijat tuottavat itsenäisesti käsikirjoittamansa dokumentin.

Kuunnelma 05-VMZ032

10 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu kuunnelman muotokieleen ja ilmaisuun sekä sen suunnittelun ja toteutuksen erityispiirteisiin.

Sisältö

Opintojaksolla tutustutaan radioon ja kuunnelmaan ilmaisuvälineenä, opetetaan tekemään "korvilla". Jaksolla perehdytään kuunnelman kirjoittamiseen, ohjaamiseen, näyttelemiseen kuunnelmassa, äänisuunnitteluun ja musiikin käyttöön. Opintojaksolla analysoidaan erilaisia kuunnelmia ja tutustutaan esitysformaatteihin. Lisäksi tutustutaan kaikkiin kuunnelman toteuttamisvaiheisiin, eri työtehtäviin ja niiden merkitykseen tekemisessä; lukuharjoitukset, roolimiehitys, työsuunnitelman laatiminen, äänitykset, työskentely studiossa, kuuntelu ja karkeat valinnat, raakaleikkaus sekä miksaus ja koostaminen. Jakson aikana tehdään äänityskokeiluja, tutkitaan äänimaailman, tilallisen ja äänellisen ilmaisun merkitystä sekä teknisten laitteiden suomia mahdollisuuksia kuunnelman tekemisessä. Opintojakson päätteeksi toteutetaan kuunnelma.

Radiofonia 05-VMZ011

8 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu radiofonialle tyypillisen ilmaisun erityispiirteisiin ja työskentelytapoihin.

Sisältö

Opiskelija tutustuu radiofonian käsitteeseen ja sisällöllisiin ratkaisuihin sekä sen suunnittelun ja toteutuksen erityispiirteisiin. Opiskelija valmistaa käsikirjoituksen ja toteuttaa radiofonisen teoksen.

Elektroakustisen musiikin historia 05-VMZ009

5 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii hahmottamaan perinteisiä elektroakustisen musiikin työskentelymetodeja.

Sisältö

Opiskelija tutustuu elektroakustisen musiikin perusohjelmistoon. Teoksia lähestytään niissä käytettyjen työskentelytapojen ja toteutusmetodien kautta.

Akustiikka 05-VMZ012

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu akustiikkaan ilmiönä ja tutkii ennen kaikkea erilaisten rakenteiden, materiaalien ja muotojen vaikutusta tilan akustiikkaan. Opiskelija oppii mittaamaan tilan akustisia suureita.

Sisältö

Opiskelija perehtyy erityyppisten materiaalien akustisiin ominaisuuksiin sekä teoriassa että kuuntelemalla akustisia tiloja. Lisäksi tutustutaan erilaisten analyyttorilaitteiden ja -ohjelmistojen toimintaan.

Tilääni 05-VMZ014

3 op

Tavoitteet

Opiskelija oppii käyttämään tilaa ja äänen asettamista tilaan luovasti yhtenä äänisuunnittelijan ilmaisukeinona.

Sisältö

Opiskelija perehtyy ihmisen kuulohahmotukseen, monikanavaisiin äänentoistojärjestelmiin ja erityyppisten äänimateriaalien tilalliseen käyttäytymiseen.

Ääni erikoisympäristöissä 05-VMZ083

5 op

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on rohkaista opiskelijaa etsimään luovia ratkaisuja, jotka palvelevat teoksen kokonaisuutta.

Sisältö

Opiskelija tutustuu esimerkitapauksin äänen tuottamisen poikkeaviin ympäristöihin ja tilanteisiin sekä soiviin installaatioihin. Valmiiden töiden analysoinnin lisäksi opiskelija toteuttaa työpajatyöskentelyssä omia ideoitaan teosten/teoksen muotoon.

Masterointi 05-VMZ099

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu äänen ja musiikin masterointiin sekä teoriassa että käytännössä ja hahmottaa tämän prosessin merkitystä suhteessa omaan työskentelyynsä.

Sisältö

Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin masterointitekniikoihin ja hahmotetaan erilaisia tyyllisiä lähestymistapoja esimerkiksi levyjen, liveäänen ja näyttämöäänen viimeistelyyn.

Tanssin ääni 05-VMZ054

3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu tanssiesityksen äänen sekä musiikin mahdollisuuksiin työpajan avulla.

Sisältö

Opintojaksolla suunnitellaan ja toteutetaan tanssijoiden sekä ääniopiskelijoiden yhteistyönä lyhyitä tanssiesityksiä.